

Vážení přátelé,

šedesáté narozeniny v životě lidském bývají ve většině případů známkou seriózní vyzrálosti, jisté rozumové i povahové rozkošatělosti, moudrosti a dalších přívlastků. Podle mého je to také příležitost podívat se kolem sebe a na sebe nezaujatě, s notnou dávkou sebekritiky. Severočeská vědecká knihovna si takové kulaté jubileum připomíná letos v listopadu – při této příležitosti se hodí říci, že jsem velmi rád, že se mohu počítat k široké obci čtenářské, leč, musím se přiznat, moc času mi na ni v současnosti nezbyvá. Nicméně svět bez knih si představit neumím a je jen dobře, že existují knihovny, které svým posláním naplňují „stav duše“, přičemž nezapomínají lidi vzdělávat, obohacovat o nové a dokáží být suverénním průvodcem ve světě jiných společností, kultur i zvyků. Knížka dokáže mnohé a má velkou moc. Jen škaro hlídi si mysleli, že s nástupem nových technologií bude z mysli a zájmu lidí vytlačena. Jsem přesvědčený, že se tak nikdy nestane.

Přál bych Severočeské vědecké knihovně, která pod Ústecký kraj znovu patří, aby i v dalších letech měla hodně takových, kteří v ní najdou svůj prostor a se samozřejmostí v ní budou hledat uspokojování svých potřeb. Jsem si jistý, že tento kulturní stánek dávno našel své opodstatnění a jeho návštěvníci se sem rádi vrací. Šedesát let existence není samozřejmost, je to kus života.

Ing. Jiří Šulc, hejtman Ústeckého kraje

Vážení přátelé,

dovolte mi, abych poblahopřál Severočeské vědecké knihovně v Ústí nad Labem, která letos v listopadu slaví šedesáté výročí své existence. Rád bych vyjádřil svou úctu a vděk především těm, kteří se kdy podíleli a podílí na jejím provozu, a samozřejmě také všem, kteří knihovnu navštěvují.

I pro mne byla knihovna v době mých vysokoškolských studií místem, kam jsem rád chodil a kde jsem si půjčoval jak zajímavou beletrii, tak i odbornou literaturu.

Vzhledem k neustálému vývoji technologie jsou knihy potlačovány do pozadí, což mě velice mrzí. Věřím však, že milovníků knih bude stále dost, už jen kvůli tomu nezaměnitelnému pocitu u rozečtené knihy.

Mgr. Petr Gandalovič, primátor města

Tenkrát v pětacyřicátém

Městská knihovna se přihlásila k životu koncem července 1945, když jí město vykávalo místnost v ředitelně obecné školy na nynějším Smetanově náměstí. Tam se začalo počátkem srpna s první katalogizací tehdy vyšlých knížek. Knihovnické nezahálel, obcházel trosky, shledával notový materiál, který se tu povaloval na ulicích, a společně s archivářem divadla Benešem získali tak stovky publikací významných hudebních edic, které se pak staly širokým základem pro hudební knihovnu i pro archiv divadla. A našel tu pod troskami také několik poničených psacích strojů italské výroby. Odněl trosky do opravy nově příslého správce v Pařížské ulici. Byli tam zřejmě poctiví lidé, podařilo se jim z toho deformovaného materiálu udělat tři kompletní psací stroje, až se srdce smálo. A tak měla knihovna první psací stroje, i když ještě nebylo známo, kde vůbec budou umístěny a kdo na nich bude psát. Avšak jeden pracovník už tu byl: Josef Petrásek, vůbec první zaměstnanec městské knihovny. A také první čtenář přišel, ačkoliv se ještě nepůjčovalo. Prohlížel novinky a přicházel téměř pravidelně.

Ve škole ovšem nemohla knihovna zůstat, začínalo vyučování. Avšak Česká menšinová knihovna, umístěná za první republiky v menšinové škole na Kostelním náměstí, byla zničena. Byla tu ovšem ještě budova německé městské knihovny, která již v první republice se stala středem kulturního života německého obyvatelstva. Tato budova by byla bývala velmi vhodná svým vnitřním rozčleněním. Hala výpůjčního oddělení a skladiště knihovny pro 100 000 svazků by stále působily moderně. V dubnu 1945 ji ale zasáhla bomba. Zůstala téměř v pořádku, jen rohové zdivo na její jižní straně bylo poškozeno. Přesto však byla v roce 1946 zbourána. Dodnes nevíme proč, snad příliš připomínala německý sloh, snad proto, že odpovědní pracovníci technického úřadu věřili, že nám Američané všechno zadarmo postaví. S takovými naivními názory se tu knihovnické skutečně setkal. A nic nepomohly jeho prosby, ani to, že předložil plán na opravu budovy, vypracovaný firmou, která knihovnu kdysi stavěla a byla ochotna adaptaci provést za milión dvě stě tisíc starých korun. Nic nepomohlo, budova byla stržena a odstranění trosk stálo přesně tolik, kolik bylo rozpočteno na opravu knihovny.

Městská knihovna v roce 1945 neměla tedy střechu nad hlavou. V listopadu byla nouzově přestěhována do ulice Prokopa Diviše č. 12, kde v prvním poschodí a v přízemí byla oddělení Městského národního výboru. Dostala tři přízemní malé místnosti. Bylo tam výpůjční oddělení pro dospělé a mládež společně, bez čítárny a bez knihovny příruční. Regály byly zhotoveny svépomocí z latí a z prken. Brzy na to získala knihovna další místnost a 16. listopadu 1945 začala půjčovat.

Knihovnické předtím vydal malý propagační leták s plánkem města a přilehlých ulic s vyznačením cesty do knihovny. A to neměl dělat. Město vzrostlo na víc

jak 50 000 obyvatel a knihovna měla knih asi tak pro větší vesnici. Nebylo možno ani zařadit všechny nově nakoupené knihy, zatím nebylo knihářů, kteří by je mohli svázat. Půjčovali jsme proto jen jednu knihu na 14 dní.

V roce 1945 bylo celkem 32 výpůjčních dnů. A je proto i nízká statistika knihovny k 31. prosinci toho roku. Ale jen zdánlivě nízká. Dnes spíše udivuje, že v tom vybombardovaném, rozvráceném a nezkonsolidovaném městě se vůbec našli zájemci o knihu. Statistika z té doby říká: ve fondu 4050 svazků, počet zapsaných čtenářů 602. A první čtenáři si už mohli i sednout ke stolu, nábytek pro knihovnu byl opatřen v časném podzimu 1945. Sloužil knihovně mnoho let.

Dr. František Hejřl

Pozn. editora: Text prvního ředitele ústecké knihovny otiskl v r. 1970 knihovnický časopis Čtenář v 5. čísle na s. 145 a 146. Se svolením redakce dnes přetiskujeme jeho zkrácenou podobu.

Moje vzpomínky na poválečné začátky ústecké knihovny

Jak známe z historie, ústecká knihovna se po válce stěhovala několikrát – do stále větších, ale ještě skromných prostor. Na podzim roku 1946 opustili ústečtí knihovníci prostory v ulici Prokopa Diviše, kde ústecké veřejnosti sloužili od 16. listopadu 1945, a knihovnu přemístili do několika místností v bývalé Fouskové kavárně a cukrárně, Revoluční 41 (rohový dům U trati a Revoluční, naproti Městským dopravním podnikům – dříve trpasličí továrna fy Marsch). Slavnostní otevření se konalo 14. října 1946.

Ve stejnou dobu jsem přišla do Ústí nad Labem i já, právě jsem dokončila válkou přerušena studia na ekonomické škole v Mladé Boleslavi. Kniha byla od dětství můj nejlepší kamarád, a tak jsem si do knihovny brzo našla cestu. Co mi z té doby nejvíc utkvělo v paměti, byla veliká okna bývalé cukrárny, vlídná obsluha pro svou věc zapálených knihovnic a hlavně báječný nápad, jak přimět mládež si nejenom knihy půjčovat, ale i o nich přemýšlet a vracet se k nim pomocí krátkých poznámek. Čtenáři totiž dostávali malé sešitky s kolonkami pro jméno autora, název knihy a trochu širší pro poznámky, o čem kniha pojednávala a čím na nás zapůsobila. Pilně jsem si dělala poznámky a dokonce jsem se k nim někdy i vracela.

Na výši poplatku či délku výpůjční doby si už nevzpomínám, ale v tom směru jsem nikdy neměla potíže. Víím, že příjemné prostředí knihovny v prvním patře bylo zadním schodištěm spojeno se skladem knih, které se dopravovaly výtahem užívaným dříve pro transport dortů a nápojů do cukrárny.

Pak přišel únor 1948 a o převážně nabízené knihy jsem přestávala mít zájem. Taký jsem se zamilovala, vdala a zakládala si vlastní knihovnu, později dětskou.

To ještě vycházely pěkné ladovky a čapkovské knížky. Naštěstí ještě nějakou dobu fungovalo nakladatelství Družstevní práce, takže duše příliš netrpěla.

Vděčně vzpomínám na začátky knihovny – i svoje – v tomto městě. Přeji naší knihovně v jiných podmínkách i prostorách mnoho úspěchů, které se zájmem sleduji a podle možnosti se zapojuji.

Helena Borská

Pozn. editora: Tento příspěvek napsala Helena Borská 12. března 2004 pro připravovaný sborník k 60. výročí ústecké knihovny. Byl to jeden z jejích posledních textů, protože 16. května 2004 zemřela. V knihovně uspořádala v letech 1997 až 2001 šest vlastivědných besed.

Krajská knihovna Maxima Gorkého v roce 1957

Do knihovny jsem nastoupila po absolvování oboru knihovnictví – čeština na Filologické fakultě Karlovy univerzity 1. srpna 1957 na umístěnku jako krajská metodička. Ústí nad Labem jsem neznala, jen jsem dvakrát jela tramvají ze střekovského nádraží na hlavní, když jsem cestovala z Mladé Boleslavi do Karlových Varů a do Mostu, a neudělalo na mne dobrý dojem. Přesto jsem si místo v knihovně vybrala dobrovolně. Nejen pro dobrou pověst, která knihovně předcházela. Slyšela jsem, že knihovna je umístěna ve vile s krásnou zahradou, že je vkusně zařízena a že pořádá ve spolupráci s Divadlem pracujících v Mostě, ústeckým Divadlem Zdeňka Nejedlého a Malým divadlem závodního klubu Setuza kulturní večery. Důvodem bylo i to, že knihovna nabízela ubytování I. kategorie. Jen mi nebylo úplně jasné, co je v praxi obsahem práce krajského metodika.

Když mi můj vysokoškolský učitel Jiří Cejpek sjednal někdy v červnu schůzku s ředitelem dr. Františkem Hejlem, který přijel do Prahy na slavnostní zakončení celostátního kola soutěže Budujeme vzornou lidovou knihovnu, zeptala jsem se ho, co krajský metodik konkrétně dělá. Odpověděl mi otázkou, zda jsme se to na fakultě neučili. Učili, ale jen ve velmi obecných rysech. Když jsem pak vyzvídala – už jako zaměstnankyně knihovny – čím se krajský metodik zabývá, co dělala má předchůdkyně Marie Kloučková, dozvěděla jsem se, že pořád někam jezdí.

Jezdit jsem začala až v září, v srpnu mě totiž hned zařadili do půjčovny pro dospělé čtenáře. Byla doba dovolených a v knihovně jsem zastihla pět pracovníků – tři v půjčovně: paní Zdeňku Haškovou, Věru Kulišovou a Věru Plechatou, paní Boženu Zapřálovou, která měla dozor v čítárně, a uklízečku i domovnici v jedné osobě paní Ludmilu Novou. Včetně mne to byla polovina osazenstva, druhá polovina měla dovolenou.

Půjčovalo se i o prázdninách, mimo prázdniny nejen v sobotu, ale i v neděli. Nedělní služby byly obsazeny jedním pracovníkem a podíleli se na nich

všichni včetně ředitele. Otevřeno pro čtenáře bylo v ten den od devíti do dvanácti, jinak od deseti do devatenácti hodin. Čtenáři měli možnost vybrat si beletrii v dost rozsáhlém volném výběru seřazeném abecedně podle autorů nebo požádat o knihu – jak beletrii, tak odbornou ze skladu. Sklad beletrie byl ve stejném podlaží jako půjčovna, sklad odborné literatury v suterénu. Výtah tehdy ještě nefungoval, nebo spíš neměl smysl, protože pro sklady nebyl vyčleněn žádný pracovník. Dost jsme se naběhaly, ale byly jsme všechny mladé – mezi tříadvaceti a pětatřiceti roky, takže nám to nevadilo.

Knihy ve skladech se vyhledávaly přes prezenční katalogy, které tvořily knižní lístky. Ty byly zvlášť pro beletrii a odbornou literaturu a byla na nich uvedena čísla, podle nichž byly knihy seřazeny ve skladech. Zvláštnost knihovny spočívala v tom, že přírůstkové číslo bylo zároveň signaturou a že duplikáty a multiplikáty jednoho titulu měly stejná přírůstková čísla, tedy i signatury.

Čtenáři měli k dispozici svazkové katalogy a lístkový předmětový katalog. Jmenný katalog byl tehdy jen služební a pracovnice půjčovny měly služební názvový katalog. Výpůjční systém byl sáčkový, sáčky se řadily podle dat výpůjčky a uvnitř podle čísel čtenářských legitimací. Výpůjční lhůty byly pro beletrii 14 dní nebo 3 týdny – to už přesně nevím – a pro odbornou literaturu 1 měsíc. Za beletristickou knihu platili čtenáři 20 haléřů, půjčování odborných knih bylo zdarma.

Knihovna také vedla prezenční katalogy cizojazyčné beletrie v originále uspořádané podle jednotlivých jazyků. Z nich si čtenáři vybírali přímo. Největší zájem byl o beletrii německou a maďarskou. Knižní fond prošel v padesátých letech – podobně jako ve všech knihovnách – důkladnou očištěnou, ale i tak obsahoval kromě budovatelských sovětských a našich románů hodnotnou klasickou českou i světovou literaturu. Ve druhé polovině padesátých let se začalo blýskat na lepší časy, i pokud šlo o literaturu současnou. Pamatuji se, jakou měl pan Vladimír Páral, který tehdy ještě nebyl známým spisovatelem, ale naším pilným čtenářem, radost, když jsem mu přinesla ze skladu román Edvarda Valenty „Jdi za zeleným světlem“. Velký zájem vzbuzovala i kniha Valji Stýblové „Mne soudila noc“ a romány Jarmily Loukotkové a Anny Sedlmayerové. Horší to bylo s detektivkami. Pokud si vzpomínám, existovala jediná – „Série C-L“ od Eduarda Fikera.

V půjčovně ještě pracovala na půl úvazku paní Miluše Kahudová. Ta měla jako jediná středoškolské vzdělání dokonce se dvěma maturitami, ale brzy knihovnu opustila, když získala místo ve spořitelně. Na pracovišti zvaném „na peci“ seděla paní Marie Štěpánková, Holanďanka, která byla za války nasazena na práci v Německu a za náletu utekla se svým budoucím manželem do Litvínova. Pan Štěpánek později přešel na KV KSČ do Ústí nad Labem a Kytka (tak jsme jí všichni včetně ředitele říkali, protože její druhé jméno bylo Kitty) získala místo v knihovně. Vykonávala různé administrativní práce,

opisovala knižní lístky, razítkovala a také katalogizovala gramofonové desky. Dvakrát týdně měla službu v hudebním oddělení, jehož oficiální název byl Kabinet pro studium hudby a dramatu. Měla dost bohatou slovní zásobu, ale nezatěžovala se mluvnickými kategoriemi češtiny jako rody a pády a bylo zábavné ji poslouchat. Její manžel byl přeložen do Prahy, a když tam získal někdy v roce 1959 nebo 1960 byt, odstěhovala se se svými třemi syny za ním. Pracovala pak ve Státní technické knihovně.

V září jsem přešla z půjčovny v přízemí do metodického kabinetu v prvním poschodí. Ten jsem sdílela s paní Antonií Kyndlovou, která pracovala jako okresní metodička. Myslím, že tuto funkci zastávala jen v roce 1957. Většinu svého života v knihovně, kde patřila spolu s dr. Františkem Hejlem a paní Vlastou Koníčkovou k jejím zakladatelům, strávila v půjčovně. Až do odchodu do důchodu kolem roku 1971 v ní byla vedoucí. V prvním poschodí bylo také oddělení pro děti a mládež, které vedla paní Marie Hejlová. Děti chodily do knihovny zadním vchodem po zadním schodišti, aby nerušily dospělé čtenáře. Dále byla v prvním poschodí kancelář ředitele a kancelář paní Vlasty Koníčkové, kabinet pro studium hudby a dramatu a služební byt ředitele (kuchyň, obývací pokoj, ložnice a spíž).

Takže v září, kdy jsem začala působit jako krajská metodička, měla knihovna včetně ředitele, uklízečky a mne celkem 12 pracovníků, některé z nich na zkrácený úvazek. Pracovnice poboček nebyly vedeny jako zaměstnankyně KKMKG, nebyly placeny krajským národním výborem, ale knihy se pro ně kupovaly a zpracovávaly. Byly to pobočky Předlice, Trmice, Klíše, Krásné Březno a Červený vrch, pobočky na Střekově a na Bukově, myslím, nebyly obsazeny.

Řediteli knihovny dr. Františku Hejlovi bylo 55 roků, byl vzdělaný – říkalo se, že má dva doktoráty z filozofie a přírodních věd – byl dobrým pohotovým řečníkem a jako knihovník byl známý a uznávaný i mimo hranice Ústeckého kraje. Přál si, abychom ho oslovovaly soudruhu doktore. Zaměstnankyně, když o něm mluvily, užívaly výraz “náš doktor”. Kytka mu říkala “pane šéf” a někteří knihovníci a knihovnice z jiných knihoven “Františku”. Ústecká knihovna byla, myslím, jeho třetím působištěm. Pracoval v technické knihovně v Příbrami, za Protektorátu vedl městskou knihovnu v Hradci Králové a od r. 1945 až do důchodu v r. 1962 byl ředitelem knihovny v Ústí. Jako důchodce ještě několik let pracoval s paní Vlastou Koníčkovou v oddělení přírodních věd a techniky, které založil ještě jako ředitel KKMKG.

Když jsem v r. 1957 nastoupila, dělal všechny odborné knihovnické práce (jmennou a věcnou katalogizaci, doplňování knihovny, bibliografii). Jeho estetické cítění se projevovalo jak na vkusném uspořádání interiéru knihovny, tak třeba i na katalogizačním lístku, kde nesměly být žádné škrty a překlepy, i na doporučujících bibliografiích a jiných propagačních materiálech knihovny. Mně s těžkým srdcem, jak říkal, předal jmennou katalogizaci. Krajská

a okresní metodická funkce knihovny mu ale k srdci nepřiřostla. Přesto se mnou navštívil tři největší okresní knihovny Ústeckého kraje a představil mě jejich vedoucím – ředitelům okresních lidových knihoven v Chomutově (Blance Kalivodové), v Teplicích (Jarmile Trägrové) a v Mostě (Zdeňku Hlavovi). Ostatní okresní knihovny – v Bílině, Děčíně, Duchcově, Litoměřicích, Litvínově, Lounech, Lovosicích, Roudnici n. L. a Žatci – jsem už navštívila sama.

Dr. František Hejl mě také rád pověřoval účastí na sobotních schůzích na KNV svolávaných krajským inspektorem pro kulturu Václavem Matičkou. Ten seznamoval vedoucí krajských kulturních zařízení s aktuálními úkoly a kontroloval jejich plnění. Pan Matička mi zejména vytýkal, že při knihovně nepracuje knihovnická rada. Dr. František Hejl ji sice sestavil z různých, jak se teď říká, celebrit, jako byl děkan Pedagogické fakulty František Malíř a primář ortopedického oddělení dr. Dohnal. Ostatní členy už si nepamatuji, ale vím, že všichni byli velmi zaneprázdněni. Nikdy se nesešli, natož aby pracovali a za těch 24 let v knihovně jsem nikdy žádnou radu knihovny nezažila.

Dr. František Hejl se mi jednou, když jsme jeli navštívit nějakou okresní knihovnu, svěřil, že by si přál být knihovníkem v malém městě, kde by byl v knihovně sám. Sám by knihy kupoval, balil, katalogizoval a půjčoval.

Do konce roku 1957 přibýly do knihovny ještě tři pracovnice: Jiřina Grundmanová, absolventka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Ludmila Nováková z ostravské knihovny, jejíž manžel Mirko Novák-Markov se stal sólistou opery Divadla Zdeňka Nejedlého, a Gertruda Heldová.

Ze všech výše jmenovaných zůstali v knihovně až do důchodu dr. František Hejl, Gertruda Heldová, Vlasta Koníčková, Antonie Kyndlová, Ludmila Nováková a Božena Zapřalová.

Hana Vojtková

Pozn. editora: Autorka toho příspěvku pracovala v ústecké knihovně v letech 1957 až 1981 a 1992 až 1995.

Posledních deset let naší knihovny ve faktech

1996

Od 1. ledna začal platit zákon č. 37/95 Sb., na jehož základě má ústecká knihovna nárok pouze na povinný regionální výtisk neperiodických publikací, vydavatelé se sídlem mimo Ústecký kraj jsou však povinni nabídnout svou produkci knihovně ke koupi. V lednu byla instalována branka k ochraně fondů vědecké knihovny před krádežemi. V oddělení časopisů se odborné časopisy přestaly půjčovat domů. V únoru se dočkali online katalogu i uživatelé půjčovny beletrie a populárně naučné literatury. V březnu navštívil knihovnu ministr kultury Pavel Tigrid s manželkou. V červnu byla zkolaudována přístavba ve Velké Hradební 45 a v červenci byla vědecká část uzavřena, aby se mohly nastěhovat fondy do přístavby a v ní označit. Od 16. září 1996 začala přístavba s půjčovnou odborné literatury v přízemí, všeobecnou studovnou v 1. patře a malou přednáškovou místností ve 2. patře sloužit veřejnosti. Do všeobecné studovny byl přestěhován fond bývalé studovny společenských věd a do uvolněné místnosti přešel fond studovny výtvarného umění, která do té doby sousedila s oddělením časopisů. Místo původní všeobecné studovny vznikla literárně vědní studovna sousedící s regionální studovnou a bibliografickým oddělením. Přístavba byla vybavena unixovým serverem a 24 počítači propojenými v síti. Čtenáři mohli z některých vstupovat na Internet, na němž knihovna od května vystavila své stránky s doménou svkul.cz. V říjnu knihovna vydala svůj první CD-ROM.

1997

V lednu uspořádala knihovna společně s UJEP Mezinárodní setkání uživatelů TINLIBu. Od 24. ledna do 23. května v knihovně působil americký odborný konzultant na automatizaci knihovních systémů. Během roku byl rozpočet knihovny výrazně snížen o tzv. balíčky a knihovna musela v polovině roku přistoupit ke zvýšení registračních poplatků u dospělých ze 40 Kč na 100 Kč, u dětí, studujících a důchodců z 20 Kč na 50 Kč. Na konci srpna 1997 byl zahájen zkušební provoz automatizovaného výpůjčního systému v půjčovně odborné literatury, který postupně přešel do rutinního provozu. Ve stejnou dobu začala probíhat v budově W. Churchilla rekonstrukce topného systému, což vedlo k zavření všech oddělení pro veřejnost na 5 až 9 týdnů. Na konci roku byl zakoupen server a software Utra*Net, který umožnil sdílet CD-ROM v síti.

1998

Od ledna 1998 začal platit nový organizační řád, který zohlednil veškeré změny (vznik oddělení automatizace aj.), k nimž došlo za poslední roky.

V únoru se přestěhovalo dětské oddělení pobočky v Mojžíři do nových prostor. V červenci byla nainstalována nová verze software TINLIB a od 3. srpna se začaly automatizovaně půjčovat knihy i v půjčovně beletrie a populárně naučné literatury. V dalším měsíci začala probíhat výměna stávajících čtenářských legitimací za nové s čárovým kódem a na Internetu byl vystaven online katalog knihovny. Knihovna se zapojila do Dnů evropského dědictví a o víkendů 12. a 13. září zpřístupnila veřejnosti budovu v ul. W. Churchilla. V knihovně byl vytvořen servisní bod programu LANius pro podporu knihoven, které budou užívat tento software. Se Severočeským klubem spisovatelů byla zahájena spolupráce při vydávání beletrie.

1999

Nedostatek finančních prostředků donutil pracovníky knihovny, aby začali zpracovávat projekty a ucházet se o granty. V květnu a červnu došlo k vystěhování skladu CO, z jehož prostor dostala knihovna výpověď. Necelé tři měsíce byly prostory ve Velké Hradební 49 nepřístupné pro veřejnost, protože od dubna do září probíhala rekonstrukce elektrických rozvodů a počítačové sítě. Výsledkem bylo jak zapojení všech počítačů této budovy do sítě a některých i k Internetu, tak vybudování serverovny ve 3. patře. Pomocí mikrovlnného spoje se knihovna připojila k vysokorychlostní síti akademických knihoven TEN 155, čímž se rychlost internetu zvýšila z 28,8 Kbit/s na 128 Kbit/s. V říjnu se knihovna poprvé zapojila do celostátní akce Týden knihoven. Na konci roku se čítárna přestěhovala do místnosti v přízemí ve Velké Hradební 49.

2000

Vystěhování čítárny z budovy v ul. W. Churchilla umožnilo zrušit odběr některých duplicitních titulů periodik a od února 2000 rozšířit volný výběr půjčovny beletrie a populárně naučné literatury. V březnu byly vystaveny v několika odděleních petiční archy na podporu státních vědeckých knihoven, které novela tiskového zákona připravila o povinné výtisky (další novela knihovnám toto právo opět přiznala). Dne 17. června proběhlo v Národním domě slavnostní vyhodnocení 1. ročníku literární soutěže Psaníčko, kterou knihovna vyhlásila začátkem roku. V budově W. Churchilla se na podzim zahájila rekonstrukce elektrických rozvodů a datové sítě, aby se i v oddělení pro děti a mládež mohlo vstupovat do online katalogu knihovny a na Internet.

2001

V lednu byla zahájena automatizovaná evidence periodik v T Series (dříve TINLIB) umožňující, aby se čtenář okamžitě dozvěděl, která čísla časopisu již došla do knihovny. Kvůli probíhající rekonstrukci elektrických rozvodů

a datové sítě byla postupně pro veřejnost uzavírána oddělení v ul. W. Churchilla. Nejprve hudební oddělení (16. února až 10. června), poté půjčovna beletrie a populárně naučné literatury (4. června až 9. října) a oddělení pro děti a mládež (25. června až 14. října). Musely je zastoupit pobočky, a jejich provozní doba nebyla proto přes léto omezena. V červnu byl v hudebním oddělení, které se rozšířilo o místnosti sekretariátu ředitele a ředitelny, nahrazen systém FoxPro softwarem T Series. V říjnu byl zaveden automatizovaný výpůjční systém i v oddělení pro děti a mládež. Okresní metodické oddělení se odstěhovalo do tzv. domečku (Velká Hradební 51) a do jeho prostor byla přemístěna ředitelna a sekretariát. V půdní vestavbě byl vytvořen víceúčelový přednáškový sál, kde se od září začaly organizovat besedy pro širokou veřejnost a kurzy počítačové gramotnosti pro knihovníky z celého kraje. Místnosti sousedící se sálem byly využity pro sklad půjčovny beletrie a populárně naučné literatury a pro Britské centrum, které bylo v knihovně zřízeno na základě trojstranné smlouvy mezi magistrátem, Britskou radou a knihovnou podepsané v prosinci. Od července 2001 se zřizovatelem knihovny stal Ústecký kraj a 5. září byla schválena zřizovací listina s novým názvem naší organizace, Severočeská vědecká knihovna.

2002

Veřejnosti začalo Britské centrum sloužit od 12. února 2002. Podle jeho vzoru se součástí čtenářského průkazu stala fotografie uživatele knihovny, a proto se začaly vyměňovat průkazy dospělých čtenářů. Byl uspořádán 2. ročník celostátní soutěže Psaníčko a děti poprvé přespávaly v knihovně během tzv. Noci s Andersenem. Tradiční Týden knihoven byl zahájen tzv. Provázkíádou. Knihovna se zapojila do Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a krajské metodické oddělení posílila jedním pracovníkem, aby mohla kvalitně zajišťovat regionální funkce v Ústeckém kraji. Na webu se vystavil souborný katalog okresního metodického oddělení a začalo se s ukládáním článků do T Series. Budova v ul. W. Churchilla dostala novou fasádu a na budově v ul. V. Hradební byla opravena terasa.

2003

V lednu 2003 byla zpracována Koncepce zajištění výkonu regionálních funkcí v Ústeckém kraji na léta 2003 až 2005. V únoru hostila knihovna výkonný výbor SKIP a účastníky celostátního semináře Národní knihovní systém. Do T Series bylo ukončeno ukládání údajů o knihách na pobočkách, takže zbylo dokončit jen rekatalogizaci knih v části vaňovského skladu a v kompaktních regálech. Jako elektronické dokumenty (sign. E) se začaly ukládat do T Series CD-ROM a DVD, pro kartografické dokumenty byla zavedena signatura K. V polovině roku bylo rozhodnuto o zavedení nových znaků MDT. Byly vytvořeny nové webové stránky knihovny i nové stránky okresního

metodického oddělení. V listopadu 2003 vyšel poslední svazek bibliografické ročenky Severočeský kraj v tisku (za roky 1973-74) a tím byla tištěná řada za roky 1967 až 1990 dokončena. Počet akcí v přednáškovém sále překročil šedesát. Na pobočce Všebořice bylo stavební úpravou propojeno dětské oddělení s oddělením pro dospělé. Byla opravena střecha objektu V. Hradební 51 a v podkroví vytvořeny inspekční pokoje.

2004

Pro velkou poruchovost datového propojení obou hlavních budov, ke které docházelo už od konce r. 2002, byl zpracován projekt připojení knihovny k metropolitní síti a podán v rámci grantu VISK 3. I když knihovna získala z grantu na projekt jen část finančních prostředků, díky pochopení krajského úřadu se tato investiční akce mohla zahájit v dubnu 2004. Dofinancování akce totiž zajistil krajský úřad ze svých prostředků. Od prosince 2004 jsou tak hlavní budovy knihovny propojeny optickými vlákny, takže se tím zvýšila rychlost stávajícího připojení z původních 10 Mbps na 1Gbps. Opravou zídky památkově chráněné budovy v ul. W. Churchilla 3 byla završena investiční akce zahájená v devadesátých letech minulého století. V září se knihovna zapojila do nultého ročníku Mezinárodního filmového festivalu Voda, moře, oceány. Na konci roku 2004 se začaly přidělovat znaky konspektu, harmonizovat autority a nové záznamy odesílat do Souboru národních autorit. Pobočkám začalo hrozit, že zaniknou, protože objekty, v nichž sídlí, byly nabídnuty do prodeje. Kvůli prodeji budovy musela být uzavřena pobočka v Mojžířích k 30. červnu 2004 a vystěhována.

2005

Náhradní prostory našla mojžířská pobočka v místní základní škole, kde byla slavnostně otevřena 17. ledna 2005. S magistrátem se nepodařilo obnovit smlouvu o provozování Britského centra, a tak bylo centrum od začátku roku začleněno do struktury knihovny jako oddělení anglické literatury. Vzhledem k tomu, že kapacita vaňovského skladu je prakticky vyčerpána, knihovna nechala v lednu zpracovat investiční záměr stavby „Rekonstrukce objektu v ul. Stroupežnického na depozitář Severočeské vědecké knihovny“. V únoru byl úspěšně podán na Ministerstvo informatiky projekt na internetizaci všech poboček, takže během roku byly všechny pobočky vybaveny počítači a připojeny na Internet. V rámci Dnů evropského dědictví byly o dvou víkendech zpřístupněny budovy ve Velké Hradební 49 (bývalá vila C.H. Wolfruma) a ve Velké Hradební 51 (domeček) a uspořádána v nich výstava Ústečtí Wolfrumové. 16. listopadu proběhly v knihovně oslavy 60. výročí knihovny s projekcí filmu o knihovně a s výstavou dokumentující 60 let ústecké knihovny.

Tento příspěvek navazuje na stat' Padesát roků naší knihovny ve faktech otištěnou ve sborníku Ústecká veřejná knihovna 1945-1995 (Ústí n.L. 1995) na s. 6-24.

Pozoruhodné akce ústecké knihovny

Během šedesáti let své existence uspořádala ústecká knihovna některé akce, k nimž se hodí přívlastek „neobyčejná“, „mimořádná“ či „pozoruhodná“. Byly to akce, o kterých se hodně hovořilo a psalo nejen v ústeckém, ale i v celostátním tisku a byly dávány za vzor knihovníkům v jiných krajích.

Mezi takové akce lze zařadit hlasitá čtení, s nimiž ústečtí knihovníci začali v první polovině padesátých let. Zpočátku se četly jen krátké pasáže z knih, později se prodlužovaly až na dvouhodinová čtení. Např. jedno čtení knihy Fraňo Krále Cesta zarúbaná trvalo 90 až 120 minut. Nejvíce si hlasitá čtení pochvalovali zaměstnanci Karka, kteří trpěli zrakovými poruchami. První ředitel ústecké knihovny dr. František Hejl na to vzpomínal: „Místem hlasitého čtení byl Ústav nevidomých v Ústí a předčitatelkou pracovnice knihovny Věra Kulišová. Čtení bylo velmi oblíbené a Kulišová musila i na ples nevidomých, i tam ji chtěli mít mezi sebou“. Čtení se však líbila i dětem. Ty braly ústecké knihovnice o prázdninách do přírody a četly jim z knih venku.

V roce 1953 navázali ústečtí knihovníci spolupráci s Ústeckými drahami a národním podnikem Knihou. Půjčili si od dráhy vyřazený taneční vagon, nechali jej upravit, pořádali v něm výstavy knih a jezdili s ním po Ústeckém kraji. S cestujícími besedovali o literatuře a o vystavených knihách. Hovořili např. o knize Příběh opravdového člověka či o knize Agronomka Nasta.

Železniční vagon zajížděl i do míst dost vzdálených od Ústí nad Labem, což začalo ústeckým knihovníkům komplikovat život. Požádali proto knihovníky ze vzdálenějších míst o pomoc. Dr. František Hejl zhodnotil tuto akci slovy: „Ústečtí pracovníci knihovny provedli ve voze celkem 22 listopadových besed za účasti 25 (nejmenší) až 120 (největší) osob na jedné besedě. Správou Ústecké dráhy byla tato činnost kladně zhodnocena a pracovníci knihovny (Kloučková, Stropnický, Hejl) byli odměněni životopisnými sborníky Antonín Zápotocký“. V roce 1955 se ve vagonu navíc přehrávaly sovětské desky a prodávaly originály i překlady sovětské literatury.

O jedenáct let později upozornila na sebe knihovna soutěží „Co víš, povíš“. Připravila ji společně s pionýrským domem a trmickým muzeem jako vědomostní soutěž pro trojčlenná družstva osmých tříd. Soutěž probíhala v malém sále Domu kultury, měla konferenciéra a odbornou porotu i obálky s otázkami z oboru chemie, literatury a historie ústeckého okresu. Předcházely jí besedy v knihovně i v muzeu a knihovna díky ní získala řadu nových čtenářů. V prvním ročníku, který proběhl v roce 1966, soutěžil také autor těchto řádků. Pamatuje si, jak mu fandili jeho spolužáci, protože první cena byla mimořádně hodnotná, i jak byli nadšeni, když porazil ve čtyřech kolech všech 13 soupeřů a vybojoval zájezd do Prahy pro celou třídu.

V pozdějších letech však děti jakoby ztratily chuť poměřovat své znalosti a do soutěže „Znáš své město“ připravené knihovnou v r. 1999 se přihlásilo

jen deset žáků z celého Ústí. Většího počtu účastníků tak knihovna dosahuje až při organizaci Psaníčka, literární soutěže pro žáky šestých až devátých tříd. Té se zúčastňují i děti z ostatních krajů, takže porota posuzuje vždy jednou za dva roky až dvě stovky prací. Vítěz však už nevyhrává zájezd do Prahy, ale praktické encyklopedie a slovníky.

Za mimořádně úspěšnou akci lze považovat Noc s Andersenem. Ústecká knihovna ji poprvé uspořádala v březnu 2002 a ukázalo se, že budova v ulici W. Churchilla je pro nocování dětí i pro hledání pokladu ve tmě ideálním místem. V posledních letech se přespává v knihovně již několikrát do roka a děti se na to velmi těší. Kde jinde by se děti totiž setkaly s kocourem v botách nebo zaječím doktorem jako v r. 2002, vodnicí jako v r. 2003, či s Křemílkem a Vochomůrkou jako v r. 2004? *abr*

Podpisy slavných v knihách ústecké knihovny

V současné době pečuje Severočeská vědecká knihovna o kolekci 250 knih obsahujících podpisy slavných autorů, ilustrátorů a překladatelů. V tomto roce ji významně obohatil dar spisovatele Vladimíra Párala, který nám mimo jiné věnoval 32 knih s podpisy Ondřeje Neffa, Jaromíra Pelce, Josefa Peterky, Vojtěcha Steklače, Jiřího Švejdy či Jiřího Žáčka. Jsou to knihy, jež dostal od autorů, kteří se chtěli pochlubit, že i jim se daří publikovat.

V knihovní kolekci pochopitelně převládají podpisy umělců, kteří mají vztah k severním Čechám. Z již zemřelých můžeme jmenovat Otu Dubu (1909-1987), Annu Sedlmayerovou (1912-1995), Miroslava Sameše (1934-2000) či Helenu Borskou (1928-2004), z těch žijících Alenu Melicharovou (1938-), Václava Panochu (1940-), Marcelu Zlatohlávkovou (1962-) či Ivonu Březinovou (1964-). Nejmladší generaci v kolekci zastupuje litoměřický Jan Malinda (1982-), který se nám předloni podepsal do svého románu Lepší než prstem do oka. Nejvíce podpisů (12) se však najde v knihách Ladislava Mušky (1928-). Ten předsedá Severočeskému klubu spisovatelů, s nímž knihovna úzce spolupracuje.

Většinu knih podepsaných severočeskými autory uchovává literárně vědní studovna či regionální studovna. Ta však má i podpis Antonína Klášterského (1866-1938), básníka a organizátora literárního života v Praze. Do sbírky básní Thomase Aldricha, kterou přeložil, navíc vepsal v r. 1903 věnování ve formě básně další osobnosti pražského kulturního života – příteli J. Vrchlického a překladateli české literatury Friedrichu Adlerovi (1857-1938). Jak se taková rarita dostala do ústecké knihovny, se už asi nikdy nedozvíme...

Knihy s nejcennějšími podpisy se pochopitelně domů nepůjčují a jsou uloženy ve studovně výtvarného umění. Najdeme tam podpisy autorů historických románů Zikmunda Wintera (1846-1912) a Aloise Jiráska (1851-1930),

básníků Petra Bezruče (1867-1958) a Jaroslava Seiferta (1901-1986), malíře Karla Svolinského (1896-1986) či cestovatele Ladislava Mikeše Pařízka (1907-1988). Zatímco zmínění romanopisci a básníci ústeckou knihovnu nikdy nenavštívili, L.M. Pařízek rozdával podpisy a věnování do svých knih při besedě s ústeckými čtenáři v lednu 1966 (mimořádně, besedy se také zúčastnil autor těchto řádků a knihu s Pařízkovým podpisem stále doma opatruje).

Některé knihy podepsané autory jsou dokonce volně vystaveny na regálech a můžete si je půjčit domů. V půjčovně beletrie tak při troše štěstí můžete narazit na knihy podepsané Ludvíkem Vaculíkem (1926-) či Petrem Šabachem (1951-). Jeden exemplář životopisu herečky Dany Medřické nese dokonce podpis jejího syna Václava Vydry a její snachy Jany Bouškové. Darovala nám jej čtenářka, která se s Danou Medřickou osobně znala.

Ze skladu půjčovny odborné literatury si můžete nechat přinést knihy podepsané německými i francouzskými autory. Mimořádně zajímavý je exemplář knihy Historie současné francouzské literatury vydané v Paříži v roce 1946, protože jej autor věnoval Jaroslavu Pochovi (1893-1958), překladateli próz, divadelních her i vědeckých a populárně-vědeckých prací z francouzštiny. V naší knihovně si můžete přečíst Pochův překlad Tří mušketýrů nebo Zolova Zabijáka. Autorem francouzské knihy je přitom neméně významný René Lalou, který překládal do francouzštiny díla Edgara Allana Poea a který upozornil svět na literární kvality Georgese Simenona.

V posledních letech se nám do knih podepsalo i několik britských spisovatelů díky akcím, které u nás pořádala Britská rada. Knihy s autogramem autora novel Douglase Dunna (1942-), autora detektivek Simona Bretta (1945-), dramatika Davida Edgara (1948-) či novelistky Bernardine Evaristo (1959-) si můžete půjčit v oddělení anglické literatury. (Pokud neumíte dobře anglicky, v knihovně jsou k dispozici i překlady knih Bretta a Evaristo.)

Zda počet knih podepsaných autory poroste v ústecké knihovně, to záleží i na vás návštěvnicích knihovny. Pokud je máte ve svých knihovničkách a rozhodnete se je věnovat, knihovna takový dar určitě neodmítne. *abr*

Návštěvy slavných v ústecké knihovně

V předchozím příspěvku jsme si všimli podpisů a věnování vepsaných slavnými osobnostmi do knih, které vlastní ústecká knihovna. Ne všichni slavní, kteří zavítali do knihovny během šedesáti let její existence, však byli spisovatelé, básníci či výtvarníci. Jiní sice jimi byli, ale autogramiáda nebyla na programu jejich návštěvy, a tak se o nich dozvídáme jen z dobového tisku. To je i případ české spisovatelky Marie Pujmanové, autorky románové trilogie Lidé na křižovatce, Život proti smrti a Hra s ohněm, která besedovala se

čtenáři v ústecké knihovně v roce 1950, nebo herečky Julie Charvátové, která recitovala básně v ústecké knihovně o deset let později.

Z uvedených letopočtů vyplývá, že kulturní akce pořádané v ústecké knihovně mají dlouholetou tradici a že jejich účastníci viděli na vlastní oči řadu významných osob: v r. 1954 spisovatele Josefa Sekeru, když s nimi besedoval o životě cikánů, či v r. 1959 univerzitního profesora Hugo Siebenschaina, když přednášel o J. W. Goetheovi v Čechách. Někteří slavní přijeli do ústecké knihovny jen jednou jako básník František Hrubín v r. 1966 či herečka Jiřina Švorcová v r. 1975, jiní se sem vraceli častokrát. A nebyli to jen spisovatelé jako např. autorka detektivek Anna Sedlmayerová či „soudničkář“ Arnošt Herman, kteří měli bydliště v našem městě a do knihovny to měli jen kousek. Několikrát si v knihovně se čtenáři vyprávěl autor Honzíkovy cesty Bohumil Říha, básníci Jiří Šotola a Karel Šiktanc či autor románu *Spalovač mrtvol* Ladislav Fuks, kteří dorazili z Prahy nebo Brna. V ústecké knihovně se jim zřejmě líbilo, a proto se sem rádi vraceli. To potvrzuje i pamětní kniha ústecké knihovny, kam v r. 1967 napsal dosud nedoceněný autor Birlibána Eduard Petiška: „Moc se mi u Vás líbilo a jestli bylo Vaším čtenářům tak dobře se mnou jako mně s nimi, pak jsem spokojený – a to je slovo, které užívám velmi a velmi vzácně.“ Ostatně když do ústecké knihovny přijel v r. 2003 Ludvík Vaculík, vzpomněl si, že s ústeckými čtenáři besedoval v dnes již neexistující pobočce knihovny na Červeném vrchu před dávnými 40 roky!

Do ústecké knihovny nejezdili ale jen čeští spisovatelé. V r. 1961 v ní přednášel své básně Němec Reiner Kunze, v r. 1978 tu besedovali spisovatelé Tichonov a Nikiforov z ruského družebního města Vladimíru a po přestěhování Britského centra do knihovny se návštěvy britských umělců v naší budově v ul. W. Churchilla staly pravidlem. Za mnohé si připomeňme aspoň vystoupení spisovatelky tmavé pleti Bernardine Everisto v přednáškovém sále v r. 2002 a britského baviče a básníka Levi Tafariho v r. 2003.

Návštěvám ústecké knihovny se však nevyhýbaly ani osobnosti politického a veřejného života. Prezidenta ani velvyslance jsme sice v našich prostorách dosud nevíkali, ale mnozí ministři, primátoři, senátoři i poslanci několik hodin v ústecké knihovně strávili. Z ministrů kultury to byl Milan Klusák v roce 1973 a Pavel Tigrid v roce 1996, z ústeckých primátorů pak Jan Schmidt, Josef Jílek, Miroslav Pátek i současný primátor Petr Gandalovič. V roce 2002 si naplánoval cestu do ústecké knihovny i rumunský velvyslanec, ale na ústeckém magistrátu se zdržel a návštěvu knihovny musel odřeknout. Zato kulturní atašé kubánského velvyslanectví si program v r. 1977 lépe zorganizoval a v knihovně chvíli pobyl. O 22 let později přijel do Ústí 2. tajemník izraelského velvyslanectví Oren Anolik, aby v budově ve Velké Hradební 49 zahájil výstavu fotografií Shai Ginottové.

Ústeckou knihovnu často navštěvovali – jak jinak – i významní knihovníci. Příležitost zúčastnit se oslav 50 let knihovny v r. 1995 a slavnostního otevření

přístavby v r. 1996 si nenechali ujít ředitele největších knihoven v České republice včetně ředitele Národní knihovny České republiky. Vzpomenout bychom měli i návštěvu ředitelky Evropského knihovnického byra Barbary R. Schleihagen v r. 1996 či Sylvy Šimsově, české knihovnice žijící ve Velké Británii již přes 50 let, v r. 1999. Zatímco jejich návštěvy trvaly jen několik hodin, americký odborný konzultant z Národní lékařské knihovny a z Kongresové knihovny Joe Pagano strávil v knihovně 4 měsíce. Byl totiž vyslán v roce 1977 Americkou knihovnickou společností, aby nám pomohl se zaváděním moderních technologií v knihovnách.

Až zase přijdete do knihovny, pozorně se podívejte kolem sebe. Možná právě v tu chvíli společně s vámi navštívila ústeckou knihovnu další významná osobnost.

abr

Pozoruhodné výstavy ústecké knihovny

Všimavému čtenáři předchozích řádků určitě neušla zmínka, že ústeckou knihovnu navštívily významné osobnosti i v době zahajování výstav. Konkrétně jsme jmenovali 2. tajemníka izraelského velvyslanectví Orena Anolika, který přijel na vernisáž výstavy fotografií izraelské bioložky Shai Ginottové v r. 1999. Ta doba byla v historii knihovny výjimečná, protože v roce 1996 byla dokončena přístavba knihovny a do ní se přestěhovala ústřední půjčovna odborné literatury. V přízemí Wolfrumovy vily (V. Hradební 49) tak zůstaly volné prostory, které jsme začali využívat pro pořádání výstav. Ve spolupráci s Institutem výtvarné kultury jsme v nich během krátké doby instalovali výstavu Vozy Tatry Kopřivnice (i s velkou maketou auta), Současný japonský plakát či výstavu Otto Rothmayer – připomenutí ušlechtilosti architektury. Začátkem r. 2000 jsme však přestěhovali do zmiňovaného interiéru čítárnu novin a časopisů z budovy v ul. W. Churchilla, abychom mohli zvětšit prostory půjčovny beletrie, a podobně jako před rokem 1996 jsme se znovu museli potýkat s nedostatkem místa k pořádání výstav. Přesto se i do těchto zmenšených míst vešla např. putovní výstava „Psaním proti válce“ připomínající 30. výročí úmrtí spisovatelky Ingeborg Bachmannové. Loni nám ji zapůjčilo Ministerstvo zahraničních věcí Rakouské republiky.

Ústečtí obyvatelé si zvykli na výstavy pořádané ústeckou knihovnou a rádi je navštěvovali a navštěvují dodnes. Výstavu připravenou v lednu a únoru 1953 v prostorách knihovny a pojmenovanou Ruské malířství 19. století si prohlédlo 1800 osob. Knihovna byla v té době otevřena denně až do 21 hodin, což mnohým vyhovovalo. Ještě více návštěvníků (25 tisíc) bylo napočítáno na výstavě sovětské knihy a tisku v r. 1954. Aby ji mohlo shlédnout tolik osob, knihovna ji uspořádala ve vestibulu kina Hraničář. Nejmasovější účast (přes 32 tisíc návštěvníků) jsme však zaznamenali o 18 let později, když jsme společně

s nakladatelstvími Albatros a Mladé letá instalovali výstavu *Knih všem – nejhezčí dětem*. Podobně jako v letech 1988, 1989 a 1990, kdy jsme s Albatrosem každoročně v březnu pořádali výstavy ilustrací dětských knih nazvané „*Nejhezčí dětem*“, jsme si pronajali prostory výstavní síně B. Smetany. V nekni-hovných prostorách se konala i výstava knih A. P. Čechova v r. 1954 (prostory nám nabídl Divadlo Z. Nejedlého) a výstava o rozvoji knihovnictví v r. 1977 (panely s fotografiemi jsme instalovali v tehdejší Státní spořitelně).

Pro stovky menších výstav se však muselo najít místo v přilehlých prostorách Wolfrumovy vily, kde jsme např. v r. 1956 vystavovali vedle sebe první vydání knih K. H. Máchy i prst z jeho hrobu v Litoměřicích. (Ostatně myšlenku doplňovat výstavu knih i neknižními předměty jsme realizovali také vloni v lidové knihovně, když jsme do vitrín ke knihám o trpaslících postavili sádrové trpaslíky, a letos, když jsme si půjčili z Muzea Boženy Němcové v České Skalici skládací brýle B. Němcové a pero s vyndavací násadkou.) V poslední době se pravidelně pořádají výstavy před vchodem do čítárny novin a časopisů (oblíbené jsou výstavy prací žáků ZUŠ – výtvarného studia) ve Velké Hradební 49, na stěnách vstupní haly v přístavbě (připomeňme si výstavu fotografií Zdeňka Ondruše v r. 2000 nebo Jiřího Řezníčka, světově uznávaného fotografa, v roce 2003). Byl to právě on se svými fotografiemi a Libor Zavoral, fotograf ČTK, s vystavovanou kolekcí v hale Weinmannovy vily, kteří uvedli do povědomí Ústečanů nově se rodící Mezinárodní filmový festival *Voda – moře – oceány*. Halu vily Hanse Weinmanna si již fotografové zvykli využívat pro své výstavy. Dá se říci, že pětkrát či šestkrát do roka se kolekce různorodých témat fotografií vymění. Pokud je výstava příliš rozsáhlá (jako např. kontroverzní výstava *Příběh sedláka Rajtera* v r. 2003 fotografa Ibry Ibrahimoviče, který obdržel za fotografii z této výstavy cenu *Czech Press Photo*), vystaví se část exponátů v objektu ve Velké Hradební a část ve vile v ulici W. Churchilla. Menším výstavám však stačí prostory v jedné či druhé budově. Zvažte proto sami, zda by vaše kresby, fotografie či keramické práce nezaujaly návštěvníky knihovny, a ozvěte se pracovníkům knihovny. Možná že právě výstavka vašich prací bude patřit mezi ty pozoruhodné, o nichž se bude psát v období dalších šedesáti let ústecké knihovny. *abr*

Zajímavá exlibris v knihách ústecké knihovny

V dřívějším příspěvku jsme si všímali věnování a podpisů v knihách ústecké knihovny. Ty nám dokládaly, které významné osobnosti knihovnu navštívily nebo knihovně věnovaly svá díla. Ale nejsou to jen podpisy a věnování, na něž při listování narazíte. Při troše štěstí můžete najít na vnitřní straně desek knihy nalepený majetnický lístek zvaný exlibris. Prozradí nám, komu kniha patřila, než se dostala do ústecké knihovny.

Těm, kteří se se slovem exlibris setkávají poprvé, prozradíme, že označení lístku pochází z latiny a znamená „z knih“. Lístek většinou obsahuje název exlibris nebo ex libris, dále jméno, erb, či monogram objednavatele, výtvarný motiv nebo jiné vyjádření vztahu majitele ke knize. Exlibris – knižní značky – jsou prokazatelně starší než knihtisk, objevovaly se již ve středověkých rukopisných kodexech. V počátcích je používali především panovníci, šlechtické rody a kláštery. Již v té době se kladl důraz na umělecké řešení exlibris. Jejimi tvůrci byli přední umělci té doby Albrecht Dürer nebo Lukas Cranach. Moderní české exlibris začíná rokem 1868, a to exlibrisem Josefa Mánesa pro rytíře Vojtěcha Lannu. Mezi tvůrce exlibris patřili i další význační čeští umělci té doby jako Alfons Mucha, Max Švabinský nebo Mikoláš Aleš, v současnosti pak Josef Liesler nebo ústecký Miroslav Houra.

Pátrání po exlibris začneme ve všeobecné studovně. Zvyk vlepovat majetnické lístky v posledních desetiletích poněkud ztratil na oblibě, a proto větší šanci budete mít u knih vydaných před rokem 1950. Uspět byste měli, nahlédnete-li do Ottova slovníku naučného nové doby, protože svazky tohoto encyklopedického díla se do ústecké knihovny dostaly ze sbírky Karla Holuba. Svědčí o tom exlibris vyobrazující postavu kameníka opracovávajícího kamenný kvádr. Také svazky Názorné květeny zemí koruny české vydávané v letech 1900 až 1904 nedorazily do Severočeské vědecké knihovny přímo od knihkupce, ale zpočátku zdobily knihovničku J. Štolce. Prozrazuje nám to majetnický lístek obsahující pohled do krajiny, jíž protéká řeka. Domníváme se, že se asi ale nejedná o naše Labe.

Další exlibris najdeme nalepená v knihách ve studovně výtvarného umění. V knize *Geschichte der Kunst* z roku 1933 je exlibris Karla Boudy, v němž je vyobrazen pohled na jakýsi hrad. Podobně jako u exlibris J. Štolce přivítáme, pomůže-li nám někdo přesněji identifikovat oba majitele. To v případě několika německých knih z počátku 20. století nemáme žádných pochyb, kdo knihy vlastnil. Prozrazuje to nejen obrázek letního sídla ve Skrytíně u Povrlů, ale i německý text na exlibris, který v překladu zní „Z knihovny Ludvíka a Marie Wolfrumových“.

Ve skladu knihovny pak najdeme exlibris dalšího člena rodiny Wolfrumů, která přišla do Ústí nad Labem ze Saska v r. 1843, ve Velké Hradební vybudovala barvírnu, kterou přeměnila v tkalcovnu, a v Předlicích pak vybudovala velkou tkalcovnu. Exlibris Karla Wolfruma znázorňuje letícího orla nad hornatou krajinou. Úplným grafickým skvostem je pak exlibris označující knihy z fondu ústecké německé městské knihovny. Její moderní budova, která byla slavnostně otevřena 6. října 1912 na Matternově (dnešním Lidickém) náměstí, sice byla značně poničena při bombardování 17. a 21. dubna 1945 a později odstraněna, ale část fondu se podařilo zachránit. O některé svazky se staráme v naší knihovně dodnes a poznáme je podle charakteristického exlibris. V jeho levé části je žena s dítětem v náručí, v pravé části pak

muž. Obě postavy představují věčný koloběh lidského života a symbolizují, že pro všechna nynější i budoucí pokolení je tu stále otevřena brána ke vzdělání. Střed exlibris tvoří pootevřená kniha s přetnutými kovovými sponami na znamení, že kniha je svobodná a že její obsah je otevřen každému. Z knihy vyrůstají svěží zelené ratolesti na důkaz, že z knihy vyvěrá vše dobré, krásné a úrodné. V levém rohu je symbol umění, v pravém symbol vědy. Mezi nimi lze číst první část názvu knihovny („Volks-Bücherei und“), která pokračuje dole („Lese-Halle der Stadt Aussig“) mezi dvěma letopočty. Rokem 1897 s vycházejícím sluncem (v tom roce fungovala německá knihovna ještě jako knihovna Svazu Němců severozápadních Čech v přízemí obecní školy na Kostelním náměstí) a rokem 1912, kdy byla budova knihovny dostavěna, se sluncem v zenitu. V exlibris, který navrhl grafik Anton Pinkawa, pochopitelně nechyběl ani znak města Ústí nad Labem.

V knihách, kterých ústecká knihovna nashromáždila během šedesáti let své existence více než tři čtvrtě milionu, najdeme i jiné texty než podpisy a názvy majitelů v exlibris. Jaké to jsou, si však přečtete v následujícím příspěvku. *abr*

Zajímavá razítka v knihách ústecké knihovny

Kromě vlepovaných lístků s exlibris bylo dříve zvykem vlepovat do knih i výňatky z knihovnických řádů. Ty upozorňovaly čtenáře, jak se mají ke knihám chovat. V ústecké knihovně takový úzus sice neexistoval, přesto se u nás najde kniha s vlepeným textem patrně z 1. republiky nazvaným Desatero pro čtenáře vypůjčených knih. Páté „příkázání“ v něm zní: *Skryvej pečlivě knihu před dětmi, aby ji nepomazaly a nepotrhalo!* Poučné je i sedmé „příkázání“: *Něčti vypůjčené knihy při jídle, neboť majitel knihy netouží zvěděti, cos jedl!*

Za zmínku stojí i text v několika knihách pocházejících z Veřejné knihovny ve Slaném, které jsme získali darem v září 1980. Knihy vyšly na konci 19. století, takže i vlepený text 4 paragrafů knihovnického řádu je psán krásnou archaickou češtinou. Dočteme se tak např., že *„čas, ustanovený k vypůjčování knih jest ustanoven také k odevzdávání knih přečtených. Kdo by po ustanovené době vypůjčené knihy nevrátil, bude k tomu vyzván nevyplaceným dopisem. Kdyby ani na to vyzvání během týdne knihy neodevzdal, bude se míti za to, že kniha přišla na zmar. Tomu, jenž o knihu byl upomenut, nebude půjčováno, dokud své povinnosti nedostojí.“* Ukazuje se, že problémy s neukázněnými čtenáři, s kterými se dnes potýkáme, existovaly i dříve. My však upomínáme zásadně dopisem vyplaceným!

Do knih ze slánské knihovny bylo také zvykem nalepovat lístky s citáty. V knize Říp z r. 1898 tak najdeme citát *„Příbytek bez knih – jako tělo bez duše“*. V knize Lužičtí Srbové z r. 1946 se dočteme: *„Jsem česká kniha. Posilovala jsem český národ v těžkých dobách. Chci mu ještě dlouho sloužit a proto mě šetři. Děkuji!“* Tento text by se hodil i do nových knih, aby se nám nevracely knihy zašpiněné

a promaštěné nebo okousané od psů. Stačilo by mít na to jen razítko, protože text o knize posilující český národ se do knih nevrátil, ale otiskoval.

A jsme konečně u dnešního tématu – razítek v knihách. Najdete je v každé knize, kterou si u nás půjčíte, protože jimi označujeme náš majetek. Nesou název naší instituce, a protože se za 60 let existence měnil, jsou i nápisy na razítkách různé: Městská veřejná a studijní knihovna, Krajská lidová knihovna, Krajská knihovna Maxima Gorkého a řada dalších. V některých knihách jsou razítka dvě, pokud se k nám kniha dostala od jiného majitele. Původní razítko je sice přeškrtnuté, ale přesto je v některých německých knihách zřetelný text „*Místní školní rada*“ či „*Dr. Robert Deutsch, léčitel kožních a pohlavních orgánů, Hrnčířská 4*“.

Těší nás, že několik knih v našem fondu je označeno razítkem s nápisem „Česká veřejná knihovna v Ústí n.L.“ Svědčí to o skutečnosti, že ústecká knihovna byla sice založena před šedesáti lety, ale pečuje i o knihy, které nakoupil její předchůdce – česká menšinová knihovna. Ta byla zřízena na základě knihovnického zákona z r. 1919. Půjčovat začala v domku na dvoře budovy německé školy v Solní ulici 4. dubna 1922. Od listopadu 1925 působila na Kostelním náměstí 7. Po Mnichovském diktátu byla v r. 1938 zapečetěna a většina jejích fondů byla později zničena. Nám se však podařilo z ní zachránit např. Dickensův román *Život a osudy Davida Copperfielda*.

Dvě razítka také najdete v knihách P. Kohouta, M. Kundery, J. Procházky a jiných autorů, kteří se dostali po r. 1968 na tzv. „index“. Téměř jeden milion svazků bylo v r. 1973 vyřazeno z veřejných knihoven a odvezeno do skladů, kde vydržely do listopadové revoluce. V r. 1990 byly distribuovány zpátky, ale bylo pracné je třídit podle majetnických razítek, a tak se k nám dostaly svazky, které do r. 1973 ležely na regálech Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, knihovny ZV ROH Chemických závodů ČSSP v Záluží u Mostu, ZDŠ v Mladé Boleslavi či Městské lidové knihovny v České Skalici.

V posledních letech přibývá v naší knihovně knih, které sice nesou také jedno přeškrtnuté razítko, ale navíc i nápis „vyřazeno“. Jsou to knihy, které knihovny nabízejí jiným, protože se musejí stěhovat do menších prostor nebo jsou dokonce rušeny. Nedávno jsme tak zdarma získali řadu hodnotných knih z kladenské knihovny, jak prozrazuje razítko s nápisem „Okresní lidová knihovna v Kladně“.

Až si budete odnášet z naší knihovny domů knížky, pečlivě je prolistujte, zda v nich nejsou nějaká zajímavá razítka. Onehdy nás jeden čtenář upozornil, že si u nás půjčil Kunderův *Žert* s razítkem Státního divadla Zdeňka Nejedlého, podpisem tehdejšího ředitele a věnováním „Soudr. M. Ježíškovi k životnímu jubileu věnuje J. Mikula“. Nevánoční datum (leden 1970) naznačovalo, že věnování nebylo myšleno žertem. abr

Zajímavé knihy v ústecké knihovně

Mnozí z vás jste si asi po přečtení příspěvků, kde jsme psali o zajímavých exlibris a kde jsme popisovali zajímavá razítka, říkali, kdypak se konečně dočteme o zajímavých knihách. Přiznáváme, že se nám do toho tématu moc nechtělo. Ne proto, že bychom mezi 650 tisíci svazky knih a svázaných časopisů, které ústecká knihovna ochraňuje, nedokázali zajímavé knihy najít. Spíše naopak, je jich tu tolik, že by o nich mohl vzniknout nekonečný seriál.

Hned během prvního roku existence knihovny, v roce 1945, získali ústečtí knihovníci 4050 svazků, takže ani před šedesáti lety nebylo snadné vybrat nejzajímavější titul. Dokonce ani nevíme, která kniha se dostala do knihovny jako první, která je tedy "nejstarší". V poválečných měsících se zřejmě ústečtí knihovníci snažili, aby knihy byly hned na regálech, a knihy očíslovali zřejmě až v r. 1946. První číslo (signaturu S1) dostala příručka Karla Andrlíka (1894-1962) nazvaná *Chemie v teorii i praxi*. Vyšla v r. 1945 podobně jako titul č. 2, studie Františka Běhoučka (1898-1973) nazvaná *Cesta za objevem a popisující objev radioaktivity*. Jako třetí byl na kartotéční lístek zapsán Úvod ke kritice politické ekonomie od Karla Marxe. Tento exemplář si už půjčit ale nemůžete, protože byl v r. 1983 odepsán. Slovo „nejstarší“ v tomto smyslu pochopitelně značí „nejdéle v knihovně uchovávaný“, protože se brzy po těchto třech titulech dostaly do ústecké knihovny i knihy vydané ještě před jejím vznikem. Mezi nimi byly také knihy z konce 19. a ze začátku 20. století, o které se předtím starala německá knihovna nebo česká menšinová knihovna.

Během 60 let do knihovny doputovalo různými cestami i několik knih ze 17. a 18. století. Ještě před pěti lety jsme návštěvníkům knihovny tvrdili, že nejstarší knihou, kterou v knihovně opatrujeme, je druhé české vydání *Herbáře aneb bylináře Pietra Andrea Mattioliho* (1501-1577). Vyšlo v r. 1596 u Daniela Adama z Veleslavína (1546-1599) a podle německého vydání z Frankfurtu z roku 1586 je upravil a doplnil profesor pražské univerzity lékař Adam Hubert z Riesenpachu (1564-1613). Dílo obsahuje nádherné dřevoryty léčivých rostlin.

V listopadu 2000 však při ukládání údajů o knihách do počítače jsme si všimli, že italský překlad šachové příručky *Il givoco de gli scacchi* nese v roce 1584 a je tedy ještě o 12 let starší než herbář! Autorem byl Španěl Ruy Lopez de Sigura (1540-?), který se po vítězství nad italským šachistou Leonardem il Puttinem v r. 1573 stal nejslavnějším šachistou své doby.

Chce-li návštěvník ústecké knihovny vidět, jak vypadaly ještě starší knihy, dokážeme uspokojit i jeho. V roce 1971 jsme totiž zakoupili faksimile Vyšehradského kodexu, Velislavovy bible a Kroniky Trojanské. Posledně jmenovaná je kopie první u nás vytištěné knihy. Odborníci soudí, že k tomu došlo v Plzni kolem roku 1468. Vyšehradský kodex vznikl ještě dříve (patrně v roce 1085) a je dodnes jedinou dochovanou památkou na významnou událost

dějin českých zemí – korunovaci knížete Vratislava na prvního českého krále. Jeho hodnota je nevyčíslitelná, ale i výroba faksimile byla náročná, takže jsme za Vyšehradský kodex zaplatili 10 tisíc korun, tedy částku, která není ani v současné době pro náš rozpočet zanedbatelná.

V nákupu faksimile jsme pokračovali i po r. 1971. Mezi zajímavé tituly tak díky tomu můžeme zařadit faksimile atlasu, který si nechal v r. 1661 v Amsterdamu vytisknout Friedrich Wilhelm von Brandenburg (1620-1688) a který je podle něho nazýván Atlas Velkého kurfiřta. Faksimile vyšlo v r. 1971 ve Stuttgartu a od originálu, který uchovávají knihovny v Londýně, Berlíně a Rostocku, se liší velikostí. Je asi čtyřikrát menší, přesto svou hmotností kolem 20 kilogramů je nejtěžší knihou ve fondu naší knihovny. Rozměry faksimile jsou 57x82 cm.

Oproti *Serenissimo, potentissimo, principi Friderico Wilhelmo, dei gratia, Marchioni Brandenburgico : Sac. Rom. Imp. Archicamerario, et principi Electori*, jak se správně Atlas Velkého kurfiřta nazývá, váží básnická skladba V. Dyka *Milá sedmi loupežníků* jen několik desítek gramů. Taky proto ono vydání označujeme za vydání kolibří – měří jen 7x7 cm. abr

Pozn. editora: Posledních šest příspěvků doplněných řadou fotografií vycházelo jako seriál v Nových ústeckých přehledech v r. 2005.

Přehled zaměstnanců, kteří během 60 let pracovali v knihovně nejméně tři roky (stav k 31. říjnu 2005)

Abtová Milada	od 01.01.1978 do 03.11.1987
Adamová Dana	od 01.10.1992 do 31.12.1994, od 01.03.1996 dosud
Augustová Dáša	od 13.10.1997 do 30.06.1999, od 01.10.1999 do 30.06.2000, od 01.09.2000 do 30.06.2001, od 01.02.2002 do 30.06.2002, od 01.09.2002 do 30.04.2003, od 01.09.2003 do 31.12.2003, od 01.10.2004 do 31.12.2004, od 02.05.2005 do 30.06.2005
Bališová Jana	od 01.07.1979 dosud
Bartošová Andrea	od 04.03.1996 do 31.03.2000, od 01.11.2000 do 31.03.2001
Batková Šárka	od 01.09.1991 dosud
Bauer Stanislav	od 01.02.1997 do 31.12.1980, od 01.09.1981 do 30.06.1982, od 01.12.1986 do 30.06.1990
Bejblová Aloisie	od 01.06.1984 do 25.07.1988
Benešová Milada	od 01.09.1987 dosud
Beňovská Věra	od 01.10.1964 do 30.06.1981, od 01.07.1990 do 30.11.1993
Beránková Naděžda	od 24.07.1961 do 01.03.1967
Bergerová Ida	od 01.06.1991 do 31.10.2000, od 01.01.2001 do 30.06.2001, od 04.02.2002 do 30.04.2002, od 01.09.2002 do 30.04.2003, od 01.10.2004 do 31.12.2004, od 01.09.2005 dosud
Bergrová Alena	od 01.10.1969 do 31.03.1978, od 01.09.1983 do 31.08.1986
Bilfková Ludmila	od 01.11.1980 dosud
Bodová Miroslava	od 01.09.1979 do 31.12.1979, od 01.04.1980 dosud
Boháčová Věra	od 25.08.1975 do 30.06.1983, od 01.02.1986 do 31.03.1989
Boková Vlasta	od 01.07.1964 do 25.11.1981, od 16.04.1984 do 30.04.1985, od 01.02.1988 do 30.06.1991
Bouchnerová Jaroslava	od 01.01.1996 dosud
Brožek Aleš Ing.	od 01.07.1990 dosud
Bryndová Jaroslava	od 01.09.1968 do 31.01.1977
Budilová Eva	od 02.01.1995 do 30.11.1999
Čiprijánová Pavlína	od 01.03.1993 dosud
Čepová Milena	od 01.04.1993 do 23.02.2001
Čermáková Danuše	od 01.06.1979 do 31.08.1985, od 15.01.1990 do 14.02.1992

Černá Věra	od 01.07.1968 do 17.05.1976
Černohorská Vlasta	od 01.02.1979 do 31.12.2000
Černý Anton	od 01.01.1987 dosud
Černý Jiří	od 01.01.1986 do ?
Červinková Olga	od 23.01.1967 do 23.03.1971
Český Jan	od ca 1973 do ca 1976
Čihák Antonín	od 15.01.1970 do 31.12.1976
Čiháková Jiřina	od 01.09.1971 do 30.06.2001
Čípová Rozálie	od 01.03.1985 do 30.04.1995
Čížková Jaroslava	od 18.09.1990 dosud
Čumpl Stanislav	od 17.09.1973 do 31.12.1976
Čumplová Ludmila	od 01.11.1974 do 31.05.1987
Davídková Zuzana	od 01.08.1979 do 30.06.1986
Dolejšová Jana Mgr.	od 01.10.1996 dosud
Dostál Ivan	od 05.07.1978 do 31.01.1988
Doubková Věra	od 01.11.1971 dosud
Dubová Marcela	od 24.09.1981 dosud
Dušková Jitka	od 01.05.1997 dosud
Eisnerová Věra	od 06.12.2000 dosud
Esentierová Anna	od 15.05.1967 do 01.05.1971
Fantová Jiřina	od 01.11.1965 do 31.08.1977, od 17.10.1994 do 31.12.1994, od 17.12.1996 do 31.12.1996
Faturiková Jana	od 29.01.2001 dosud
Fikarová Vlastimila	od 01.07.1967 do 30.06.2001
Fišerová Věnceslava	od 01.12.1961 do 01.05.1970, od 01.03.1975 do 30.06.1975
Fišerová Vlasta	od 02.09.1996 dosud
Forštová Miroslava	od 01.08.1974 do 31.05.1980, od 01.01.1981 dosud
Galášová Ilona	od 01.11.1987 dosud
Hájková Helena	od 01.09.1988 dosud
Hájková Jaroslava	od 01.10.1967 do 31.08.1993
Hájková Libuše	od 01.05.1966 do 31.08.1991, od 01.01.1992 do 30.06.1994, od 01.01.1995 do 15.07.1997, od 01.09.1997 do 23.10.1998
Haláková Marie	od 01.11.1965 do 30.04.1975
Hamák Otakar	od 01.11.1996 do 31.01.2001
Hamelová Lenka	od 01.08.1976 do 14.01.1985
Hamplová Vlasta	od 05.11.1962 do 30.06.1993
Hanzlíková Olga	od 01.09.1990 do 31.12.1998
Havlínová Marie	od 10.05.1965 do 31.07.1971
Heimová Zuzana	od 08.05.1959 do 10.05.1965
Hejl František Dr.	od 16.08.1945 do 30.06.1966

Hejlová Marie	od 15.08.1954 do 31.08.1966
Heldová Gertruda	od 15.12.1957 do ca 1965
Hemiš Petr	od 01.11.1958 do 03.01.1988
Herzinová Lucie	od 01.07.1995 dosud
Hloušek Josef	od 01.06.1992 dosud
Hloušková Blanka	od 01.09.1967 do 31.03.1973
Holá Katuše	od 01.11.1965 do 28.02.1970
Holkovičová Eva	od 01.11.1992 dosud
Homová Květa	od 15.03.1983 do 28.02.1984, od 01.09.1984 dosud
Hornáková Miroslava	od 01.02.1995 dosud
Houfěk Václav	od 01.04.1983 do 31.08.1986
Houfková Helena	od 01.08.1985 do 31.07.1994
Hrodková Gertruda	od 01.01.1977 do 11.09.1991
Hřebejková Alena	od 01.08.1962 do 15.09.1973
Hulcerová Hana	od 01.02.1979 do 30.09.1991
Humlová Pavla	od 01.04.2000 dosud
Charousková Libuše	od 01.02.1990 dosud
Chláš Petr	od 22.05.1995 do 31.05.2001
Chmelíková Jana	od 01.09.1998 dosud
Javorčáková Eva	od 20.06.1988 dosud
Jelenová Jarmila	od 01.06.1969 do 28.02.1973
Jelínková Jana	od 01.04.1975 do 30.11.2000
Jirovcová Marie	od 01.05.1977 do 19.09.1983
Joklová Marie	od 14.10.1986 do 30.06.1987, 03.02.1988 do 30.06.1994, 01.01.1995 do 30.06.1995
Jónová Marie	od 01.03.1976 do 30.09.1987
Joščáková Zdeňka	od 01.06.2002 do 01.06.2005, od 01.09.2005 dosud
Kafková Annelies	od 01.05.1976 do 31.12.1994
Kaliničová Drahomíra	od 20.10.1980 do 31.12.1983
Kalivodová Marie	od 01.07.1961 do 07.05.1970
Kaplanová Věra	od 15.12.1969 do 31.10.1991, od 02.11.1991 do 31.12.2004, od 27.09.2005 do 07.10.2005
Karasová Božena	od 01.02.1974 do 04.12.1974, od 01.01.1979 do 31.12.1988
Klementová Helena	od 01.01.1982 do 31.12.1990
Klementová Věra	od 01.10.1985 do 31.07.1989
Kloučková Marie	od ca 1953 do ca 1957
Koblencová Hanička	od 16.02.1961 do 31.12.1979, od 01.09.1984 do 31.12.1984
Kočandrlová Anna	od 01.09.1990 do 30.06.1991, od 01.08.1991 do 31.08.1996
Kokošková Darja	od 01.01.1981 do 31.01.1984

Kokošková Pavla od 01.02.1987 do 11.08.1991, od 01.03.1992 do 31.05.1992, od 01.03.1993 do 10.06.1993, od 15.09.1993 do 30.11.1993, od 14.11.1994 do 30.06.1995, od 21.11.1995 do 22.02.1996, od 15.04.1996 do 15.05.1996, od 16.09.1996 do 31.10.1996, od 10.07.2000 do 31.10.2000, od 01.12.2000 do 24.10.2002

Komárová Anna od 04.08.1980 do 30.04.1987

Koničková Vlasta od 22.08.1945 do 31.01.1949, od 01.04.1954 do 31.08.1988

Konrádová Miloslava od 01.11.1980 do 31.12.1994

Konradyová Alena od 21.04.1975 do 31.11.1978

Kopecká Květuše od 01.04.1980 do 30.11.1983, od 15.01.1985 do 30.06.1990

Kopřiva Adam od 01.10.1999 dosud

Kopřiva Josef od 01.01.1966 do 28.02.1970

Kostka Tomáš Ing. od 01.03.1999 dosud

Košková Alžběta od 01.04.1976 do 31.10.1986

Koubková Jitka od 01.07.1965 do 31.01.1973

Koudelková Ludmila od 01.10.1961 do 30.04.1975

Krchová Jaroslava od 02.09.1997 dosud

Krulišová Ludmila od 03.04.2000 do 31.12.2004, od 01.09.2005 dosud

Křenková Květoslava od 01.11.1965 do 12.02.1971

Kubalová Eva od 03.05.1995 dosud

Kubrichtová Eva od 01.11.1996 dosud

Kuglerová Drahomíra od 15.05.1948 do 31.05.1949, od 01.04.1963 do 31.12.1983

Kulišová Věra od 01.04.1953 ca do 1961

Kunová Libuše od 01.02.1973 do 06.06.1995

Kvapilová Hana Mgr. od 01.04.1992 do 30.04.1992, od 01.09.1996 dosud

Kyjovská Božena od 04.09.1989 dosud

Kyndlová Antonie od 10.09.1946 do ??..12.1978

Kysilková Alenka od 04.05.1987 do 08.02.2005

Kytlerová Ludmila od 01.05.1958 do 31.12.1975

Lahodová Věra od 01.08.1962 do 18.05.1974

Lán Martin od 15.05.1997 do 14.11.2001

Lánová Lucie od 01.06.1996 dosud

Lehmanová Dana od 06.06.1977 do 31.03.1983

Lejčková Božena od 20.02.1978 do 30.09.1982

Lhotáková Augustina od 01.11.1997 do 17.07.1998, od 01.09.1998 do 30.06.1999, od 01.09.1999 do 14.06.2001, od 10.10.2001 do 30.04.2002

Lichtenbergová Marie od 01.09.1973 dosud
 Limrová Soňa od 01.09.1980 do 30.04.1986
 Loucká Vlasta od ca 1949 do ca 1953
 Louvarová Bohumila od 01.09.1991 dosud
 Lukešová Hana od 01.09.1988 dosud
 Maclová Marie od 01.01.1977 do 30.09.1980
 Makovská Ludmila od 19.09.1978 do 30.11.1986, od 01.09.1988 do
 30.06.1989, od 06.08.1990 dosud
 Maněnová Jana od 01.09.1988 do 31.10.2002
 Mareš Jaroslav od 01.06.1982 do 31.08.1993, od 01.12.1994 do
 28.03.1999
 Mašková Olga od 02.10.1979 do 28.02.1983
 Matějková Božena od 01.05.1960 do 30.04.1976, od 18.05.1981 do
 30.06.1986
 Matějů Eva od 10.12.1981 do 31.12.1990
 Matuszková Alena Mgr. od 15.08.1983 do 31.12.1995
 Medek Ivan od 01.01.1984 do 31.07.2003
 Michalcová Eliška od 01.10.1971 do 22.06.1983, od 03.01.1987 dosud
 Moudrá Věra od 01.09.1974 do 31.07.1996, od 01.03.1997 do
 10.12.1997
 Nedvídková Janka od 12.09.1983 do 10.12.1992, od 01.07.1993 dosud
 Nelibová Andrea od 01.08.1987 do 01.09.1991
 Němeček Emil od 15.04.1981 do 31.03.1996
 Neruda Jaroslav od 01.08.1997 do 31.03.2004
 Novák Josef od 01.09.1985 do 31.03.1990
 Novák Michal od 01.12.1980 do 31.01.1994
 Nováková Jana od 01.10.1963 do 30.06.1999
 Nováková Ludmila od 03.03.1958 do 30.09.1978, od 01.05.1979 do
 31.05.1979, od 22.10.1979 ca do r. 1981
 Nováková Milena od 01.10.1973 do 30.09.1976
 Nováková Miriam od 01.09.1980 do 13.12.1994
 Novotná Emilie od 19.02.1964 do 28.02.1982
 Novotná Ludmila od 01.02.1958 do 31.01.1974
 Novotný Jiří DiS. od 01.03.2002 dosud
 Novotný Libor od 01.09.1997 do 31.12.1997, od 16.02.1998 do
 20.03.2001
 Opravilová Iva od 01.12.1989 dosud
 Opravilová Jaroslava od 01.01.1992 do 30.04.1997
 Orvošová Judita od 01.06.1995 dosud
 Osif Martin od 02.04.1996 dosud
 Oxová Irena od 01.01.1964 do 31.07.1967
 Pacovský Karel od 10.01.1977 do 31.08.1981

Pechatá Dagmar	od 01.03.1977 do 31.03.1980
Pečená Marie	od 05.01.1982 do 31.12.1991
Pek Vladimír	od 01.04.1969 do 31.12.1997
Pekárnová Anežka	od 01.09.1967 do 31.03.1995
Peková Jana	od 01.05.1971 do 30.06.2001, od 01.09.2001 do 30.06.2002, od 01.09.2002 do 30.06.2003, od 01.10.2003 do 30.11.2003
Pikertová Božena	od 01.01.1976 do 31.12.1980
Pilátová Zdeňka	od 16.02.1970 do 30.11.1983
Pilečková Jaroslava	od 01.06.1992 dosud
Pitrová Vlasta	od 01.08.1963 do 23.06.1967
Platich Václav	od 08.07.1996 do 02.08.1996, od 02.09.1996 do 30.11.1996, od 01.08.1998 do 31.12.2001, od 16.09.2002 do 29.09.2002, od 24.10.2003 dosud
Pončová Zuzana	od 15.09.1983 dosud
Pospíšil František	od 01.08.1984 do 31.12.1989
Pospíšilová Milada	od 15.03.1958 do 14.01.1990
Prachařová Miluše	od 01.06.1983 do 10.11.1992
Prknová Veronika	od 01.10.1993 do 03.09.1995, od 01.05.2001 do 30.04.2004
Procházková Marie	od 01.09.1986 do 16.12.1991
Procházková ml. Helena	od 01.11.1966 do 31.08.1975
Procházková st. Helena	od 14.02.1961 do 30.04.1985
Prskavec Jaroslav	od 01.09.1962 do 31.08.1970
Puchýřová Alena	od 07.09.1987 do 16.03.1991
Puchýřová Markéta	od 01.02.1987 do 29.02.1992
Rahmová Alena	od 01.09.1983 do 31.07.1993
Rapprichová Alena	od 16.06.1975 do 30.06.1979
Rážková Ludmila	od 22.06.1992 do 31.05.1997
Richtrová Ivana	od 13.09.1976 do 01.03.1980
Ročková Blanka	od 01.09.1982 do 31.03.1988, od 01.01.1989 do 14.10.2001
Rusá Milada	od 20.06.1958 ca do 1967
Rusý Karel	od 01.06.1958 ca do 1967
Růžičková Vlasta	od 01.02.1979 do 31.12.1982
Rylich Miroslav	od 24.11.1980 dosud
Řeháková Vladimíra	od 01.02.2002 dosud
Řeřichová Marie	od 01.09.1986 do 06.09.1993
Sadílková Eva	od 01.09.1990 dosud
Schwarzová Zdeňka	od 04.09.1995 do 31.12.2001
Sekyrová Alena	od 02.11.1998 do 31.08.1999, od 01.11.2000 dosud
Sipková Hana Mgr.	od 01.09.1981 dosud

Skalická Jitka od 01.08.1968 do 31.07.1987, od 01.07.1997 dosud
 Skibina Ljudmila Vasilevna od 27.09.1993 do 31.12.1999
 Sklenářová Jiřina od 01.04.1980 dosud
 Slavíčková Věra Ing. od 01.08.2002 dosud
 Slepíčková Radka od 01.09.1988 do 31.12.1997
 Smolíková Květuše od 01.09.1968 do 30.09.1971
 Sobotka Karel od 01.02.1974 do 31.12.1979
 Soukupová Klára od 01.08.1988 do 05.04.1992, od 07.09.1993 dosud
 Soukupová Marie od 01.01.1968 do 30.09.1971
 Spálenková Markéta Mgr. od 30.05.2002 dosud
 Strejčková Hana od 01.09.1980 do 31.01.1986
 Suda Jaromír od 01.04.1975 do 01.09.1980
 Süssová Zdeňka od 01.06.1989 do 31.12.2003
 Svobodová Darina Mgr. od 01.10.1988 dosud
 Svobodová Jitka od 14.10.1975 do 30.06.1999, od 21.09.1999 do
 30.06.2000, od 01.11.2000 do 31.12.2000, od
 01.04.2001 do 31.05.2003, od 01.08.2003 do
 31.08.2003
 Sýkorová Eva od 26.01.1995 do 28.02.1998
 Šachl Zbyněk od 02.05.1995 dosud
 Šafaříková Eva od 01.11.1996 do 18.04.1999
 Šebestová Jitka od 01.07.1981 dosud
 Šenfeldová Jitka od 23.04.2002 dosud
 Šimečková Milica od 15.05.1967 do 31.12.1977, od 01.01.1987 do
 31.12.1990, od 25.11.1991 do 20.12.1991, od 22.11.1993
 do 23.12.1993, od 01.03.1994 do 31.12.1995
 Škrnová Jana od 16.01.1995 dosud
 Šoltová Hana od 01.04.1988 dosud
 Šrutová Miroslava od 01.09.1991 do 31.12.2000, od 16.02.2001 do
 31.03.2001, od 31.01.2002 do 30.04.2003, od
 15.09.2003 do 30.06.2004, od 01.09.2004 dosud
 Štěpánková Marie od 01.04.1953 ca do 1959
 Štolfová Lenka od 01.06.1993 dosud
 Šturcová Jiřina od 15.04.1963 do 20.07.1974, od 01.04.1987 do
 30.04.1987, od 01.12.1988 do 31.12.1988, od
 01.11.1989 do 31.12.1989, od 01.11.1990 do 31.12.1990
 Šubrt Jaroslav od 01.01.1970 do 25.06.1980
 Šulcová Irena od 01.08.1977 do 30.04.1985
 Švarcová Miroslava od 15.08.1983 do 31.01.1986, od 01.01.1993 dosud
 Švehlíková Zuzana od 01.09.1981 dosud
 Šverclová Vlasta od 01.04.1982 do 31.03.1995
 Tiptová Marie od 16.12.1963 do 01.09.1977

Tlačbavová Anna	od 01.07.1977 do 10.01.1984
Tománková Alžběta	od 01.08.1975 do 31.10.1978, od 01.06.1979 dosud
Tošovská Dana	od 01.10.2002 dosud
Tošovská Simona	od 19.04.1999 dosud
Tóth Štěpán	od 06.02.1995 dosud
Trágrová Jarmila	od 01.09.1977 do 31.08.1997
Trnková Eliška	od 01.04.1971 dosud
Trnková Ludmila	od 01.12.1984 dosud
Trpišovská Marie	od 01.05.1986 dosud
Trubková Jiřina	od 16.12.1963 do 31.12.1984
Trynerová Marie	od 01.06.1984 do 31.01.1995
Tůmová Daniela	od 01.06.1983 do 30.06.1990
Tůmová Marie	od 19.09.1994 do 31.10.1998, od 15.01.1999 dosud
Uhlík Vladimír	od 01.09.1983 do 31.07.1988
Uhrová Anna	od 04.12.1961 do 06.10.1972
Vacková Drahoslava	od 01.09.1990 do 31.12.1995
Vacová Marie PhDr.	od 14.09.1981 do 30.09.1993
Váagnerová Naděžda	od 01.09.1975 do 22.01.1983
Valešová Jana Mgr.	od 01.01.2002 dosud
Vařbuchtová Jiřina	od 01.02.1968 do 30.04.1976
Vejdělek Václav	od 01.09.1980 do 11.04.1991
Vejdělková Helena	od 03.01.1991 do 28.02.2001
Veltruská Marie	od 16.02.1973 do 31.03.1979
Veselá Božena	od 21.06.1965 ca do 1971
Veselá Marcela	od 01.11.1983 dosud
Vinter Vladimír	od 01.02.1977 do 31.12.1990
Vitujová Ludmila	od 01.07.1967 do 30.06.2003
Vlčková Zdeňka	od 15.08.1966 do 31.08.1996
Vojáčková Zuzana	od 02.07.1973 do 31.08.1977
Vojanová Eva	od 01.04.1969 do 30.04.1976
Vojtek Zdeněk	od 16.10.1963 do 30.06.1986
Vojtková Hana	od 01.08.1957 do 31.03.1981, od 01.12.1992 do 30.06.1995
Vondrová Jaroslava	od 03.01.1991 dosud
Vorlíček Michal Bc.	od 24.03.1999 do 16.05.1999, od 15.11.2001 dosud
Vosáhlová Petruše	od 06.01.1992 dosud
Vybíralová Iveta	od 01.08.1988 dosud
Váagnerová Blanka	od 01.06.1980 do 30.04.1991
Zajíčková Olga	od 01.04.1971 do 15.07.1997, od 01.09.1997 do 30.06.1999, od 01.09.1999 do 30.06.2000, od 04.09.2000 do 13.07.2001, od 01.09.2001 do 30.06.2002, od 01.09.2002 do 30.06.2003, od 22.01.2004 do 13.03.2004

Zapřalová Božena	od 01.09.1956 do 31.01.1973
Zárubová Marta	od 01.04.1966 do 31.10.1974
Zárybnická Květuše	od 01.10.1978 do 31.03.1995
Zatorjová Eva	od 01.10.1982 do 15.06.1986
Zdvořáček Jiří	od 01.02.1967 ca do 1970
Zelenková Ivana	od 01.01.1979 dosud
Zeman Jindřich	od 01.01.1979 do 31.08.1984
Zemanová Alena	od 16.06.1975 dosud
Zemanová Libuše	od 01.12.1959 do 30.06.1971
Zemanová Zdeňka	od 01.09.1998 do 31.12.2003
Zemanovičová Jana	od 02.09.1997 do 31.12.2004
Zendulková Jana	od 01.02.1978 do 29.02.1988
Zigová Květa	od 01.12.1999 dosud
Zoubek Ladislav	od 01.10.1970 do 31.08.1990
Zvěřinová Danuše	od 01.09.1967 do 15.07.1997
Žáčková Jaroslava	od 30.11.1964 do 31.05.1975

Tento seznam byl sestaven z dostupných materiálů, které nejsou zcela úplné. Proto se předem omlouváme těm, kteří se nedopatřením do seznamu nedostali, a prosíme je o doplnění údajů.

Vývojové řady výkonnosti ústecké knihovny v letech 1946 až 2004

